

EXPOSICIÓ A FIGUERES D'UN QUADRO CABDAL DEL GENIAL EMPORDANÈS

El Museu Dalí mostra una valuosa obra de l'etapa onírica del pintor

‘Els tigres’ ha estat cedida durant dos mesos pel centre Thyssen-Bornemisza de Madrid

L'oli, pintat als EUA l'any 1944, està inspirat en un somni que Gala va narrar a l'artista

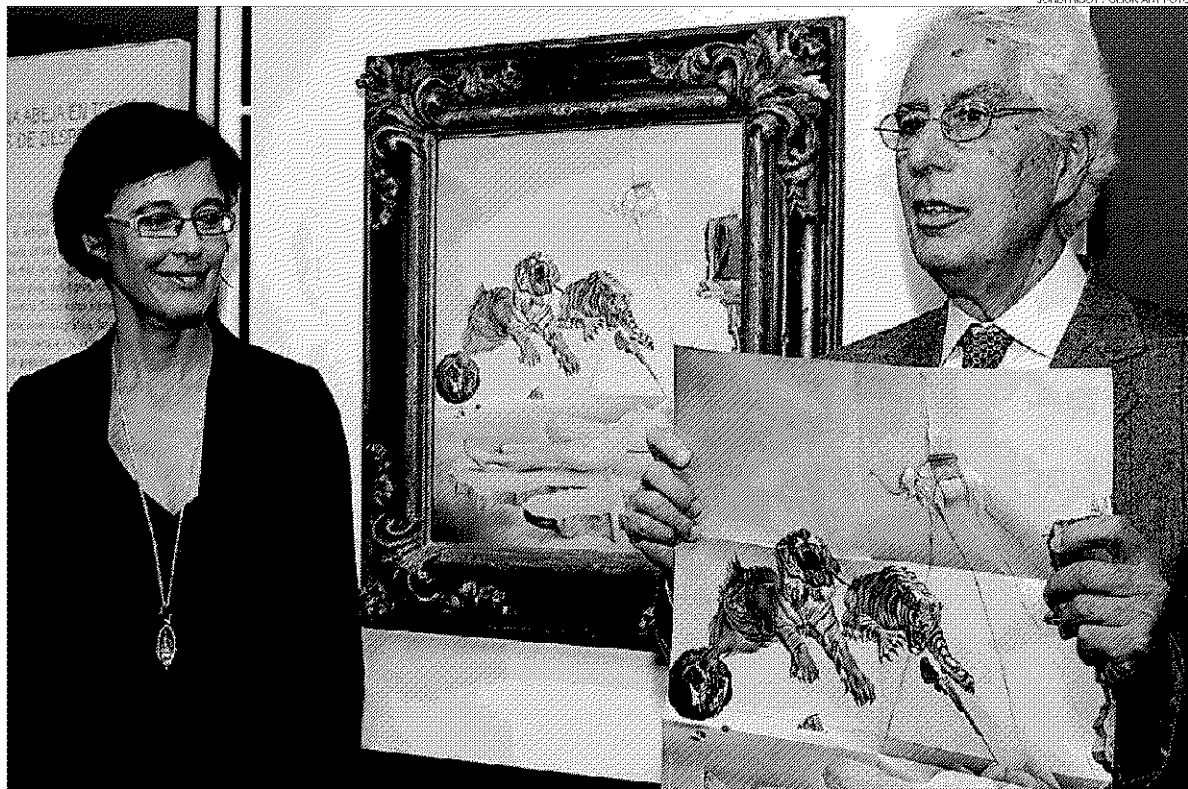
FERRAN COSCULLUELA
FIGUERES

Salvador Dalí va ser conegut als Estats Units com el gran pintor dels somnis. I va ser precisament en la seva etapa americana quan el mestre del surrealisme va crear algunes de les seves millors escenes oníriques. Una de les més importants i representatives és *Somni causat pel vol d'una abella al voltant d'una magrana un segon abans de despertar*, coneguda popularment com *Els tigres*. Una joia del geni de Figueres que, durant els dos mesos vinents, s'exhibirà per primera vegada al teatre-museu de la capital de l'Alt Empordà, gràcies a un acord de col·laboració amb el centre Thyssen-Bornemisza de Madrid, que és el propietari de l'obra.

Antoni Pitxot, director del Teatre-Museu de Dalí, va definir ahir el quadro com «una seqüència cinematogràfica» extreta d'un somni de Gala i pintada en un entorn que evoca Portlligat. La dona del pintor apareix a la part inferior, voluptuosa i relaxada, en una atmosfera ingrativada i aliena als «agressius personatges» que s'abaten sobre ella. Uns elements perturbadors que finalment no podran culminar el seu atac perquè un segon abans la musa despertarà del seu somni.

ÈPOCA AMERICANA # Si s'observa l'obra amb atenció, es comprova que tots els personatges floten, embolcallats en una suspensió irreal que sembla paralitzar el temps. Pitxot va destacar que es tracta d'un quadro «de gran bellesa» que va ajudar l'autor a consolidar la seva fama als Estats Units. «Els americans consideraven Dalí un especialista en somnis. I després de pintar aquesta obra, va rebre l'encàrrec del director Alfred Hitchcock perquè dissenyés una escena onírica de la pel·lícula *Recuerda*», va explicar. D'aquesta època data també un dels textos que el geni empordanès va escriure per a la revista *Life* sobre el món dels somnis.

L'activitat de Dalí als EUA, on va arribar el 1940 per fer-se «ric i famós», va ser frenètica. Va idear decorats de teatre, ballet i òpera, va escriure guions de pel·lícules, va dibuixar il·lustracions per a llibres, va dissenyar joies i vestits, va desenvolupar projectes fotogràfics... L'artista va deixar anar la seva creativitat polifacètica i va aconseguir relacionar-se amb magnats i celebritats de l'època.

►► Montse Aguer i Antoni Pitxot —que mostra un fullet didàctic—, ahir, al Museu Dalí de Figueres, al costat del quadro conegut com 'Els tigres'.

EL VISIONARI

Un innovador que es va avançar al pop art

►► Cartell de circ en què es va inspirar Dalí.

►► El món imaginari de Dalí era un univers complex amb multitud de referències. Algunes eren homenajes al passat, com l'elefant-insecte inspirat en Bernini. D'altres, però, s'arrelaven en el present i fins i tot avançaven alguns dels corrents del futur.

►► Antoni Pitxot va explicar que els tigres que apareixen en l'obra que s'exhibeix a Figueres es van inspirar en el cartell publicitari d'un circ que recorria els EUA quan el geni empordanès va pintar l'obra. «Trenta anys abans que el món parlés del pop art, Dalí ja incorporava elements de la cultura de masses i de l'estètica popular als seus quadros». El director del teatre-museu de Figueres va destacar que Dalí va ser un visionari capaç d'intuir corrents estètics innovadors. «Li agradava experimentar, però sobretot va ser un gran precursor del realisme màgic», va afegir.

Pitxot va subratllar que aquesta modernitat no li va impedir incorporar alguns elements tradicionals en els seus quadros, encara que, això sí, transformats pel particular talmis del pintor. Un d'ells és el popular elefant amb potes d'insecte que apareix a *Els tigres*. Es tracta d'una creació inspirada en una obra de Gian Lorenzo Bernini, el mestre de l'escultura que el 1667 va erigir a la plaça de Santa Maria sopra Minerva de Roma l'obra coneguda com *L'Elefant Obeliscòfor*, una joia del barroc coronada per un antic obelisc portat d'Egipte.

Montse Aguer, directora del Centre d'Estudis Dalinians, va destacar que la política de col·laboració que la Fundació Gala-Salvador Dalí manté amb altres grans museus internacionals, com la Tate Modern de Londres, el Museu d'Art Modern de Nova York (MOMA) o el Museu Thyssen-Bornemisza de Madrid ha fet possible la cessió del quadro durant un pe-

riode de dos mesos. Amb motiu del préstec, la fundació ha confeccionat un material didàctic que facilita la comprensió de l'obra del pintor. Per fer-ho, s'ha editat un fullet desplegable i s'han desenvolupat una sèrie de jocs interactius en la web amb l'objectiu de divulgar l'obra de Dalí entre el públic més jove. La iniciativa segueix l'estela del projecte iniciat amb motiu de l'exposició temporal de l'obra *La persistència de la memòria*, que es va exposar a Figueres a principis del 2009 gràcies a un acord amb el MOMA.

PORTLLIGAT # Aguer va recordar que l'exhibició d'*Els tigres* coincideix amb la reobertura de la casa de Dalí a Portlligat. La fundació ha hagut d'avançar un mes l'accés a aquest museu arran de la gran demanda de visites i al fet que l'entrada es limita a vuit persones cada 10 minuts a causa de les condicions de capacitat i seguretat. ■